

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XIII. De Jurisdictione Clericorum Episcopis inferiorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

530 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
defendat, onus cum eis portet, rationem cum eis redditurus; imò qui eos errantes revocet, ac etiam reos plectat, ut, & illorum saluti, & gregis eis crediti utilitatibus consulat. Nam, ut monet S. Leo in epist. 84. supracitata; qui scit, se quibusdam esse prapositum, non molestè ferat aliquem sibi esse pralatum: sed obedientiam, quam exigit, etiam ipse dependat.

12. Iniquum esset, ut summorum Pontificum humilitas, ac modestia, minus promptos ad reverentiam, aut obedientiam efficeret. Certè S. Gregorius humillimus, ac mansuetissimus, quamvis juxta proprium præceptum omnibus bonis se præberet æqualem, aliorumque Pastorum honorem, suum duceret, omnium tamen se Superiorem profitebatur, dum id cujusvis culpa exigeret. Nam epist. 65. lib. 7. quæ est ad Joannem Episcopum Syracusanum sic scribit, occasione Episcopi Byzaceni Provinciæ Africae, de crimine accusati; *Quod se dicit sedi Apostolica subjici, & si qua culpa in Episcopis invenitur, nescio quis ei Episcopus subjectus non sit.*

C A P U T X I I I .

De Jurisdictione Clericorum Episcopis inferiorum.

1. **N**ihil est in sacris Scripturis, quod Archidiaconorum, aliorumve in Ecclesiastica Dignitate constitutorum jurisdictionem indicet à Deo immediatè profectam, sed constat potius hujuscemodi Dignitates ab Ecclesia fuisse institutas. De origine jurisdictionis, quæ potiuntur Curati non nihil dubitatur.

2. Plures Doctores Parisienses eos putant septuaginta Discipulis successisse, quos Dominus noster Jesus-Christus misit binos ante se in omnem locum, quo erat ipse venturus, ut habetur apud S. Lucam cap. 10. ideoque illorum institutionem, non solum quantum ad ordinem, sed etiam quantum ad jurisdictionem, ad jus Divinum referentes, illos, sicut potestatem ordinis, ita & potestatem jurisdictionis à Deo immediatè accipere arbitrantur, quamvis Episcopo indigeant tum ut ordinentur, tum ut plebi præficiantur.

3. Ad

3. Addunt jam tempore Apostolorum, non solum Episcopos, ad magnarum urbium regimen constitutos, sed & cæteros Presbyteros, qui minorum locorum curam gererent, qua in politia putant Apostolos non novi aliquid excogitalse, sed Christi præceptum executos fuisse.

4. Equidem S. Hieronymus Presbyterorum Dignitatem ita effert, ut eam Episcopali æquare videatur; qui tamen benignè est interpretandus, ne communi Ecclesiæ sententiæ contradicat, & Arianæ heresi, discrimen inter Episcopos, & Sacerdotes nullum agnoscenti, faveat, de quo Michael Medina eum criminari ausus est. *Sicut Presbyteri sciunt*, inquit S. Doctor comment. in epist. ad Tit. *se ex Ecclesia consuetudine ei, qui sibi præpositus fuerit, esse subiectos; ita Episcopi noverint se magis consuetudine, quam dispositionis Dominica veritate Presbyteris esse majores, & in commune debere Ecclesiam regere.* Sed omnimodam certè noluit æqualitatem inducere inter Episcopos, & inferioris ordinis Presbyteros, quod patet, cum ex aliis ejus libris, præcipuè ex epist. 85. quæ est ad Evagrium, in qua ordinationem Episcopo vindicat, quam denegat Presbytero: & ex epistola 1. quæ est ad Heliodorum, in qua Diaconis tertium dumtaxat gradum assignat, primo Episcopis concesso, secundo Presbyteris relicto: tum ex verbis, quæ immediatè supra relatis adjunguntur; *Imitantes Moysen, qui cum haberet in potestate solus præfisse populo Israël, septuaginta elegit, cum quibus populum judicaret.* Licet enim Deus Moysi præceperit, quod Jethro jam consuluerat, ut scilicet sibi septuaginta deligeret adjutores: tamen nemo dubitat, quin Moyses, cui reservatum est majorum causarum judicium, semper ipsis extiterit superior, etiam ex ordinatione Divina.

5. Habet quidem usus Ecclesiæ, ut Presbyteri Curati non reponantur in ordine Judicum tantum delegatorum, quibus & committitur, & aufertur jurisdictio ad libitum delegantis: sed non ita ut illorum jurisdictio dispositioni Dominicæ, non Episcoporum autoritati accepta referenda sit. Longè namque verius est, jurisditionem illam ab Ecclesiastico jure, non à Divino, manasse. Nec enim septuaginta Discipuli à Domino missi, sunt ad plebem aliquam destinati, nec ad omne tempus, sed præmissi tantum Christo in omnem lo-

532 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
cum, quo erat ipse venturus: nec etiam Sacerdotali caracte-
re fuerunt insigniti, vel autoritate populum regendi, Sa-
cramenta ministrandi, vel reliqua efficiendi, quæ Pastoris
sunt propria, sed tantum cohortationibus suis Christo ven-
turo animos preparandi. Apostoli, licet similiter, atque
præstantiori modo, missi fuissent, non tamen ordinem Sa-
cerdotalem adepti sunt, donec (quod de septuaginta Disci-
pulis, quibus Curati successisse dicuntur, nusquam in Evan-
gelio legitur) in ultima cœna potestatem consecrandi, post
resurrectionem, potestatem solvendi & ligandi recepissent.

6. Apostoli quidem, & Episcopi habuerunt Sacerdotes,
quorum operâ in regendo populo Christiano uterentur, non
tamen principio Sacerdotes illos plebi speciali tanquam Pasto-
res ordinarios præponebant ad vitam, adeoque illa deputatio
non ordinationi Divinæ immediatè, sed Ecclesiasticæ poli-
tiæ adscribenda est.

7. Et quoniam jus Divinum in Scripturis habemus, ut su-
pra cum S. Augustino tract. 6. in Joan. notavimus, nullum-
que videmus à Christo Sacerdotem, præter Apostolos, mis-
sum ad regimen animarum, nescio quâ ratione ipsi tribuenda
sit Curatorum constitutio immediata.

8. Hoc sanè certissimum est, jurisdictionem Sacerdotum
jure Divino Episcopali esse subordinatam, & subjectam, ut
luculenter docet S. Thomas opusc. contra impugnantes Reli-
gionem cap. 4. *Potestas Sacerdotis naturaliter, & ex jure Divino subditur
potestati Episcopi, ut Dionysius probat. . . . . Sacerdos autem, qui ex jure
Divino Episcopo subditur, in omnibus est ei subjectus. Equum igitur est,
ut Curati aliique Clerici S. Ignatium audiant in epistola ad
Smirneses sic monentem; Omnia vestra decenti ordine persiciantur in
Christo. Laici Diaconis subiciantur, Diaconi Presbyteris, Presbyteri Episcopo,
Episcopus Christo, ut ipse Patri.*

9. Consultissimum etiam est, ut Episcopi Curatorum ju-
risdictionem, etiamsi juris Ecclesiastici tantum sit, ita tuean-
tur, ut cum eis, quemadmodum monet S. Hieronymus in
verbis jam relatis, in commune Ecclesiam regant, imitantes Moy-
sen, qui cum haberet in potestate solus præesse populo Israel, &c. eosque
eo loco habeant, quem exprimunt verba tempore ordinatio-
nis ab Ordinatore proferri solita; *Infirmi nostri quæsumus Domine
hæc*

hæc ADIVENTA largire, qui quanto fragiliores sumus, tanto his pluribus indigemus. . . . . sint providi cooperatores Ordinis nostri.

10. Denique servanda est mutua illa concordia, quam præscribit Canon 17. Sardicenis Concilii; sicut ille (Episcopus) Clericis sincerum exhibere debet amorem charitatis; ita quoque vicissim Ministris infucata debent Episcopo suo exhibere obsequia.

11. Hæc Episcoporum erga Curatos humanitas ac benignitas, ac vicissim Curatorum, aliorumque jurisdictione Ecclesiasticâ præditorum erga Episcopos reverentia, & obedientia concordiam parient, sine qua multa oriuntur scandala, multæ contentiones, quarum occasione vera libertas Ecclesiæ sæpissimè violatur, interjectis ceu ab abusu appellationibus ad Judices sæculares.

12. Itaque sapientissimum S. Hieronymi consilium est, epistolâ ad Nepotianum; *Illud etiam dico, quod Episcopi Sacerdotes se esse noverint, non Dominos: honorent Clericos, ut & ipsi à Clericis quasi Episcopis honor deferatur. Scitum est illud Oratoris Domitii: cur ego te, inquit, habeam ut Principem, cum tu non me habeam ut Senatorem? Quod Aaron, & filios ejus, hoc Episcopum & Presbyteros esse noverimus.*

13. Cæterùm quotidie summus Pontifex beneficia Parochialia in omnibus Ecclesiæ partibus conferens, re ipsâ probat, Curatos jurisdictionem accipere, tunc quidem immediatè ab ipso, alias autem mediante ipsius consensu. Nec cuiquam id dubium esse potest, si etiam Episcopalis jurisdictionis ex eo fonte manare supponatur.

14. Certè cum Christus totum ovile, atque oves omnes, etiam ipsos Apostolos, ut alibi probabimus, B. Petro tanquam supremo Pastori, commiserit; ei que claves Regni Cælorum tanquam supremo dispensatori dederit, debet, quisquis gregis portionem regendam, aut distribuendos gratiæ thesauros suscipit, à Petro suum officium ac claves petere, non propriâ sibi autoritate, aut sine illius saltem consensu usurpare. *Supponitur, inquit Joan. Gerf. de potest. Eccles. cons. 10. insuper ex jam dictis, quod ex institutione Christi nullus in Ecclesia debet dare, vel suscipere gradus Hierarchicos, qui sunt purgare, illuminare, & perficere, si non interveniat verè, vel interpretativè autoritas summi Hierarchæ vel Monarchæ in Ecclesia sancta Dei, quatenus in ea viteur confusio, & optimo regimine gubernetur ad exemplar Ecclesiæ triumphantis.*